

درس ۷: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رسول خدا (ص) —————

متن ۱

آیه ۳

حدیث ۴

درس ۸: احیای ارزش های راستین —————

متن ۴

حدیث ۶

درس ۹: عصر غیبت —————

متن ۷

آیه ۱۱

حدیث ۱۲

این پک به صورت کامل برای تمام دروس تجربی با یک قیمت حداقلی که تمام افراد توانایی پرداخت آن را دارند منتشر شده بنابراین استفاده رایگان از آن مورد رضایت ما نخواهد بود جهت تهیه روی همین متن قرمز لمس یا کلیک کنید

درس 7: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رسول خدا

متن

- ۱ چه کسانی دست به تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث زدند؟
- ۲ جاعلان حدیث چه انگیزه‌هایی در جعل و تحریف حدیث داشتند؟
- ۳ چالش‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی پس از رحلت پیامبر (ص) (دوره امامان) را بنویسید.
- ۴ چرا با وجود برداشته شدن منع نوشتن احادیث پیامبر (ص) احادیث زیادی جعل یا تحریف شد؟
- ۵ علت ورود سلیقه‌های شخصی در احکام دین و گرفتار شدن به اشتباهات بزرگ چه بود؟
- ۶ ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص) چه نتایج نامطلوبی به دنبال داشت؟
- ۷ بنی‌عباس در برخورد با اهل بیت (ع) چه رفتاری داشتند؟
- ۸ دو میراث گرانبه‌تر پیامبر (ص) که به جای گذاشتند چه بود؟
- ۹ بنی‌عباس چگونه توانست قدرت را از بنی‌امیه بگیرد؟
- ۱۰ رفتار یزید با خانواده و نوه گرامی پیامبر (ص) چگونه بود؟
- ۱۱ چگونه عالمان وابسته به قدرت به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و موافق منافع قدرتمندان پرداختند؟
- ۱۲ سه مورد از اشکالات اساسی که به سبب ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) (نگهداری حدیث از طریق حافظه) به وجود آمد را بنویسید.
- ۱۳ عالمانی که به جعل احادیث می‌پرداختند، تحت حمایت چه کسانی بودند؟
- ۱۴ چرا با وجود منع نوشتن احادیث، پیروان ائمه (ع) در نقل حدیث کمتر دچار اشتباه شدند؟
- ۱۵ بنی‌عباس چه نسبتی با پیامبر (ص) داشتند؟
- ۱۶ روش بنی‌عباس در حکومت چگونه بود؟
- ۱۷ پس از سقوط بنی‌امیه، حکومت به دست افتاد.
- ۱۸ چه عاملی باعث شد که بنی‌امیه بر مرکب خلافت سوار شود و سلطنت کند؟
- ۱۹ معاویه، را پس از خود به جانشینی انتخاب کرد.
- ۲۰ ویژگی‌های رفتاری یزید را بنویسید؟
- ۲۱ چه عاملی در به دست گرفتن حکومت توسط معاویه مؤثر بود؟
- ۲۲ معاویه چه جنگی را علیه امام علی (ع) به راه انداخت و در چه سالی حکومت مسلمانان را به دست گرفت؟
- ۲۳ رهبری مشرکان در زمان پیامبر (ص) را چه کسی بر عهده داشت؟
- ۲۴ ابوسفیان چه موقع تسلیم شده و اسلام آورد؟
- ۲۵ با ورود جاهلیت جدید بعد از پیامبر (ص) چه افرادی مورد انزوا قرار گرفته و چه افرادی منزلت یافتند؟
- ۲۶ عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و برخی از علمای اهل کتاب، چگونه موجب تحریف در معارف اسلامی می‌شدند؟
- ۲۷ نتایج نامطلوب ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) را توضیح دهید.

۲۸ «ساختن کاخ‌های مجلل و انباشتن خزائن از جواهرات گران‌قیمت» به کدام یک از چالش‌های عصر ائمه (ع) مربوط است؟

۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

۲) ارائه الگوهای نامناسب

۳) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

۲۹ کدام چالش سیاسی و اجتماعی باعث شد تا با فاصله گرفتن جامعه مسلمانان از زمان پیامبر اکرم (ص)، شخصیت‌های اصیل اسلامی به انزوا کشیده شوند؟ توضیح دهید چگونه؟

۳۰ چگونه پس از رحلت رسول خدا (ص) ارائه الگوهای غیر قابل اعتماد افزایش یافت؟

۳۱ اشکالات اساسی را که به سبب ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) (نگهداری حدیث از طریق حافظه) به وجود آمد، بنویسید.

۳۲ مسائلی که پس از رحلت پیامبر (ص) موجب تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث ایشان را شد بنویسید.

۳۳ تفاوت‌های اساسی حکومت بنی‌امیه و بنی‌عباس با رهبری پیامبر اکرم (ص) چه بود؟

۳۴ چه مسائلی زمینه را برای ورود جعل و تحریف به احادیث پیامبر اکرم (ص) آماده کرد؟

۳۵ چگونه عالمان وابسته به قدرت به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و موافق منافع قدرتمندان پرداختند.

۳۶ کدام چالش سیاسی، اجتماعی باعث شد تا با فاصله گرفتن جامعه از زمان پیامبر اکرم (ص)، شخصیت‌های اصیل اسلامی به انزوا کشیده شوند؟

جدایی آن را توضیح دهید.

۳۷ چالش‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پس از رحلت پیامبر (ص) (دوره امامان) را بنویسید.

۳۸ چگونه پس از رحلت رسول خدا (ص) ارائه الگوهای غیر قابل اعتماد افزایش یافت؟

۳۹ مسائلی که پس از رحلت پیامبر (ص) موجب تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث ایشان را شد بنویسید.

۴۰ امام علی (ع) عامل به قدرت رسیدن بنی‌امیه بر تخت سلطنت را چه چیزی معرفی می‌کند؟

۴۱ نتیجه خروج رهبری امت از مسیری که پیامبر (ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، چیست؟

۴۲ نتیجه تحریف معارف اسلامی و جعل احادیث پیامبر (ص) و نقل داستان‌های خرافی درباره پیامبران توسط برخی از علمای وابسته به قدرت و اهل کتاب چه بود؟

۴۳ چرا ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص)، پیروان ائمه (ع) را از منبع مهم هدایت بی‌بهره نکرد؟

۴۴ چه مسائلی زمینه را برای جعل و تحریف احادیث پیامبر اکرم (ص) آماده کرد؟

۴۵ کار جاعلان حدیث چه بود؟

۴۶ عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس در چه شرایطی دست به تحریف و جعل احادیث زدند؟

۴۷ روش عالمان وابسته به حکومت در تحریف معارف اسلامی چگونه بود؟

۴۸ در شرایط ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) بزرگان و پیروان ائمه و شیعیان در چه وضعیتی قرار داشتند؟

۴۹ چه چیزی باعث شد که علاقه‌مندان به احادیث پیامبر (ص) به جای نوشتن حدیث آن را حفظ کنند و از این طریق از حدیث نگهداری کنند؟

۵۰ چه عاملی باعث نامناسب شدن شرایط برای جاعلان حدیث شد؟

۵۱ سخنان و احادیث پیامبر (ص) بعد از رحلت ایشان چه سرنوشتی داشت؟

۵۲ چالش‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر ائمه نتیجه چه چیزی بود؟

۵۳ دلیل هشدار امام علی (ع) به مسلمانان چه بود؟

۵۴ امیر مؤمنان علی (ع) بارها در سخنرانی‌های متعدد خود مسلمانان را نسبت به چه چیزی بیم می‌داد؟

۵۵ معاویه در سال هجری با بهره‌گیری از یاران امام حکومت مسلمانان را به دست گرفت و خلافت رسول خدا را به سلطنت تبدیل کرد.

۵۶ عالی‌ترین نمونه حکومت بعد از پیامبر (ص) به دست چه کسی اداره شد و چه مدت طول کشید؟

۵۷ پس از رحلت پیامبر (ص) چرا امامان معصوم با وجود حضور در جامعه فاقد قدرت و امکانات برای اجرای مسئولیت‌های خود بودند؟

۵۸ چرا با ورود جاهلیت جدید بعد از پیامبر (ص)، ائمه اطهار (ع) به مشکل برخوردند؟

- ۵۹ ملاک‌ها و ارزش‌ها در زمان پیامبر (ص) و بعد از ایشان چه تفاوت‌هایی داشتند؟
- ۶۰ تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث توسط چه کسانی و چگونه انجام گرفت؟
- ۶۱ نام یکی از علمای اهل کتاب که در تحریف معارف اسلامی و جعل احادیث دست داشت چه بود؟
- ۶۲ علمای وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس چگونه باعث گمراهی بسیاری از مسلمانان شدند؟
- ۶۳ ارزش و جایگاه الگوها و شخصیت‌ها در زمان پیامبر (ص) و بعد از ایشان چگونه بود؟
- ۶۴ یکی از چالش‌های سیاسی - اجتماعی عصر ائمه، ارائه‌الگوی نامناسب است، آن را به اختصار توضیح دهید؟
- ۶۵ در زمان پیامبر (ص) الگو چه کسی بود و چه کسانی تحت تعلیم و تربیت ایشان بودند؟
- ۶۶ پیامبر (ص) حکومتش را بر چه پایه‌ای بنا نهاده بود و ملاک و ارزش در حکومت ایشان چه بود؟
- ۶۷ چگونه حکومت عدل نبوی به سلطنت تغییر رویه داد؟
- ۶۸ حاکمان وقت در چه شرایطی توانستند جایگاه الگویی امامان را به انزوا ببرند؟
- ۶۹ اقدام حاکمان وقت در ارائه‌الگوی نامناسب چه بود؟
- ۷۰ وجود انسان‌های با ایمان و شجاعی، مثل امام علی (ع)، سلمان و ابوذر در زمان پیامبر (ص) نتیجه چیست؟
- ۷۱ معمولاً مردم در اعتقادات و عمل خود دنباله‌رو چه کسانی هستند؟
- ۷۲ حاکمان وقت بعد از رسول خدا (ص) چگونه شخصیت‌های اصیل اسلامی مثل اهل بیت (ع) را در انزوا قرار دادند؟
- ۷۳ نتیجه الگو و اسوه قرار دادن پیامبر (ص) تربیت چه انسان‌هایی بود؟
- ۷۴ چرا بعد از پیامبر (ص) شخصیت‌های اصیل اسلامی، به عنوان الگو در انزوا قرار گرفتند؟
- ۷۵ پیامبر خدا (ص) حکومتش را بر پایه بنا کرد و ملاک کرامت و گرامی بودن انسان را اعلام نمود.
- ۷۶ ورود جاهلیت به شکل جدید، چه تأثیری در جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر (ص) گذشت؟
- ۷۷ یکی از آثار ورود جاهلیت جدید بعد از پیامبر (ص) در مورد شخصیت‌های جامعه چه بود؟
- ۷۸ رفتار حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس در جریان ورود جاهلیت با شکل جدیدش چگونه بود؟
- ۷۹ تبدیل جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر (ص) به جامعه راحت طلب و تسلیم، نتیجه کدام چالش بعد از رحلت پیامبر (ص) بود؟
- ۸۰ جملات درست یا نادرست را با (ص / غ) نشان دهید.
- الف** پس از رحلت رسول خدا (ص) نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود تحقق نیافت.
- ب** مسئولیت ولایت و حکومت رسول خدا (ص) پس از ایشان ادامه می‌یابد و براساس تدبیر حکیمانه پیامبر اکرم (ص)، امیرمؤمنان (ع) و امامان معصوم جانشینی او را برعهده داشتند.
- ۸۱ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.
- الف** پس از رحلت رسول خدا (ص) نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت.
- ب** مسئولیت ولایت و حکومت رسول خدا (ص) پس از ایشان ادامه می‌یابد و بر اساس تدبیر حکیمانه پیامبر اکرم (ص)، امیر مؤمنان و امامان معصوم (ع) جانشینی او را بر عهده داشتند.
- ۸۲ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
- الف** چرا ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص)، پیروان ائمه (ع) را از منبع مهم هدایت بی‌بهره نکرد؟
- ب** نتیجه تحریف معارف اسلامی و جعل احادیث پیامبر (ص) و نقل داستان‌های خرافی درباره پیامبران پیشین توسط برخی از علمای وابسته به قدرت و اهل کتاب چه بود؟
- پ** نتیجه خروج رهبری امت از مسیری که پیامبر (ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، چیست؟
- ۸۳ تغییر فرهنگ جامعه مسلمانان از مؤمن و فداکار به تسلیم و راحت طلب چه نتایجی به همراه داشت؟
- ۸۴ تحریف معارف اسلامی توسط گروهی از عالمان وابسته به قدرت مانند سبب شد که این مطالب تحریف شده در کتاب‌های و راه یافته و سبب بسیاری از مسلمانان شود.

- ۸۶ با توجه به آیه شریفه «أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ» خداوند چه هشداری به مردم می‌دهد؟
- ۸۷ در آیه شریفه «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» منظور از «أَعْقَابِكُمْ» و «الشَّاكِرِينَ» چیست؟
- ۸۸ با توجه به سخن خداوند در آیه «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ...» چه شباهتی بین پیامبر (ص) و رسولان دیگر وجود دارد؟
- ۸۹ عبارت شریفه «وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا» را ترجمه کنید و بگویید بیانگر چه مفهومی است؟
- ۹۰ با توجه به آیه ۱۴۴ سورة آل عمران به سؤالات زیر پاسخ دهید.
- «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» را:
- الف ترجمه کنید.
- ب خداوند چه هشداری به مردم زمان پیامبر (ص) می‌دهد؟
- پ سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت، چه کسانی هستند؟
- ۹۱ در آیه شریفه زیر بیندیشید و به سؤالات پاسخ دهید:
- «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»
- الف خداوند چه هشداری به مردم زمان پیامبر می‌دهد؟
- ب آیا خطر بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت فقط اختصاص به زمان پیامبر دارد؟
- پ به نظر شما، سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت، چه کسانی هستند؟

حدیث

- ۹۲ طبق فرموده امام علی (ع) در حکومت بنی‌امیه، دو دسته می‌گیرند، آن دو دسته کدام‌اند؟
- ۹۳ امام علی (ع) در سخنرانی‌های خود مسلمانان را در مبارزه با حکومت بنی‌امیه چگونه توصیف می‌کند؟
- ۹۴ امام علی (ع) در سخنرانی‌های خود، مردم شام را چگونه توصیف می‌کنند؟
- ۹۵ امام علی (ع) در سخنرانی‌های خود رفتار بنی‌امیه در مورد احکام اسلامی را چگونه توصیف می‌کنند؟
- ۹۶ با توجه به خطبه و سخنرانی امام علی (ع) و هشدار ایشان، بنویسید امام از چه مسئله‌ای ناراحت بودند و چه چیزی قلب ایشان را به درد می‌آورد؟

درس ۸: احیای ارزش‌های راستین

متن

- ۹۷ اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان را نام ببرید.
- ۹۸ تقیه را تعریف کنید؟
- ۹۹ وظیفه ما شیعیان در برابر پیامبر و امامان معصوم (علیهم‌السلام) چیست؟
- ۱۰۰ امامان معصوم علیهم‌السلام شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با برمی‌گزیدند.
- ۱۰۱ امامان معصوم علیهم‌السلام، بعد از پیامبر (ص) مسئولیت داشتند که به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه کنند. آن دو علت را بنویسید.
- ۱۰۲ ثمره حضور سازنده ائمه اطهار بعد از پیامبر (ص) چه بود؟
- ۱۰۳ نقل حدیث زنجیره‌های طلا از امام رضا(ع)، از اقدامات ائمه اطهار برای حفظ در راستای آنان است.
- ۱۰۴ یکی از اصول کلی امامان (ع) در مبارزه با حاکمان جور، «عدم تایید حاکمان» است. آن را توضیح دهید.
- ۱۰۵ امامان (ع) از چه جهت‌هایی با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند؟
- ۱۰۶ تقیه را تعریف کنید.
- ۱۰۷ سیره و روش امام حسن (ع) در صلح با معاویه و سیره و روش امام حسین (ع) در قیام علیه یزید را با یکدیگر مقایسه کنید و بگویید: به نظر شما اگر امام حسن (ع) در زمان حکومت یزید زندگی می‌کرد، با یزید بیعت می‌کرد؟ چرا؟

- ۱۰۸ امامان در مبارزه با حاکمان از چه اصولی تبعیت می‌کردند؟ نام ببرید، یکی را به دلخواه توضیح دهید.
- ۱۰۹ اقدامات مربوط به مرجعیت دینی از مسئولیت‌های دو گانه امامان را نام ببرید و به دلخواه یکی را توضیح دهید:
- ۱۱۰ امامان (ع) در راستای ولایت ظاهری از دو جهت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند، آن دو جهت چیست؟ توضیح دهید:
- ۱۱۱ تقیه را تعریف کنید. چرا ائمه گاهی از این روش استفاده می‌کردند؟
- ۱۱۲ رفتار امامان معصوم در قالب تقیه به کدامیک از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان اشاره دارد؟
- ۱۱۳ رفتار ۲۵۰ ساله امامان معصوم بعد از پیامبر اکرم (ص) به کدامیک از اصول رفتاری امامان در مبارزه با حاکمان اشاره دارد؟
- ۱۱۴ حرکت امام صادق علیه‌السلام در روز عرفه و اعلام حقانیت خود بر حکومت مسلمانان به کدامیک از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان اشاره دارد؟
- ۱۱۵ امام علیه‌السلام در روز و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند، حق را از آن خود اعلام کرد.
- ۱۱۶ امامان معصوم همواره خود را به‌عنوان و معرفی می‌کردند.
- ۱۱۷ از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان، اصل «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» را توضیح دهید.
- ۱۱۸ از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان، اصل «معرفی خویش به‌عنوان امام برحق» را توضیح دهید.
- ۱۱۹ از اصول امامان در مبارزه با حاکمان، اصل «عدم تأیید حاکمان» را توضیح دهید.
- ۱۲۰ امامان معصوم در قبال حاکمان غاصب وظیفه داشتند براساس اصل با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن شوند و از حقوق مردم دفاع کنند.
- ۱۲۱ بعد از پیامبر (ص) هریک از امامان در مقابل حاکمان غاصب که قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند چه مسئولیتی داشتند؟
- ۱۲۲ بهره‌مندی مشتاقان معارف قرآنی از معارف قرآنی ائمه اطهار (ع) به کدامیک از اقدامات ایشان مرتبط است؟
- ۱۲۳ مقصود امام رضا (ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» پس از حدیث سلسله‌الذهب چه بود؟
- ۱۲۴ علت نام‌گذاری حدیث سلسله‌الذهب چیست؟
- ۱۲۵ از اقدامات ائمه اطهار، تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو را توضیح دهید.
- ۱۲۶ از اقدامات ائمه اطهار، تعلیم و تفسیر قرآن کریم را توضیح دهید.
- ۱۲۷ از اقدامات ائمه اطهار «اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)» را توضیح دهید.
- ۱۲۸ با عدم توجه مسلمانان به پیش‌بینی‌های امام علی علیه‌السلام
- ۱۲۹ بنی‌امیه به چه نامی اهل‌بیت گرامی پیامبر (ص) و مجاهدان راه حق را به شهادت رساندند؟
- ۱۳۰ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.
- الف) پس از رحلت پیامبر (ص) نوشتن احادیث پیامبر برای همگان ممنوع شد، ولی امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س) به این ممنوعیت توجه نکردند.
- ۱۳۱ درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید.
- الف) امامان معصوم (ع) تمام حاکمان پس از پیامبر (ص) را در اخلاق و رفتار یکسان می‌دیدند.
- ۱۳۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:
- الف) خداوند کلمه «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» را خود نامیده است.
- ب) تجلی توحید در زندگی اجتماعی با (۱) که همان (۲) میسر می‌شود.
- پ) امامان شیوه مبارزه با حاکمان را برمی‌گزیدند؛ به‌طوری‌که تفکر اسلام راستین باقی بماند.
- ت) در زمان امامت امام عصر (عج) در ، امام چهار نایب خاص تعیین کردند که رابط بین ایشان و مردم بودند.
- ۱۳۳ به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید:
- الف) امام علی (ع) در معرفی اهل حق چه ویژگی‌هایی برای آنان بیان می‌کند؟
- ب) چرا امامان شیوه مبارزه خود را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؟
- پ) امامان بزرگوار ما در «مجاهده علیه حاکمان» از چه اصولی تبعیت می‌کردند؟ نام ببرید.
- ت) اقدامات مربوط به مرجعیت علمی (مرجعیت دینی) امامان (ع) را نام ببرید.

۱۳۴ به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف اقدامات مربوط به مرجعیت علمی (مرجعیت دینی) امامان (ع) را نام ببرید.

۱۳۵ به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید.

الف اقدامات مربوط به مرجعیت دینی از مسئولیت‌های دوگانه امامان را نام برده و به دلخواه یکی را توضیح دهید.

۱۳۶ اصطلاح زیر را تعریف کنید.

الف تقیه

ب تقلید

۱۳۷ سیره و روش امام حسن (ع) در صلح با معاویه و سیره و روش امام حسین (ع) در قیام علیه یزید را با یکدیگر مقایسه کنید و بگویید:

الف به نظر شما اگر امام حسن (ع) در زمان حکومت یزید زندگی می‌کرد، با یزید بیعت می‌کرد؟ چرا؟

۱۳۸ توضیح دهید هریک از اقدامات ائمه (ع) در راستای مرجعیت دینی و پاسخگوی کدامیک از مشکلات آن دوره بوده است؟

۱۳۹ حدیث سلسله‌الذهب، یعنی حدیث که از امامی به امام دیگر منتقل شده است.

۱۴۰ کدام اقدام ائمه (ع) در راستای مرجعیت دینی، در مقابل منع نوشتن احادیث پیامبر (ص) قرار می‌گیرد؟

۱۴۱ امام علی (ع) چگونه می‌توانستند سرنوشت و آینده نابسامان جامعه‌ی اسلامی را پیش‌بینی کنند؟

۱۴۲ نحوه بیان حدیث سلسله‌الذهب توسط امام رضا (ع)، مبین چه موضوعی است؟

۱۴۳ ائمه اطهار (ع) با تکیه بر خود و به دور از و با حضور سازنده و فعال درباره همه مسائل اظهارنظر می‌کردند و مسلمانان

را از بهره‌مند می‌ساختند.

حدیث

۱۴۴ طبق پیش‌بینی امام علی (ع) برای دوران پس از پیامبر (ص)، کالایی کم‌بهارتر از قرآن نیست وقتی که بخواهد و کالایی رایج‌تر از آن

نیست آنگاه که بخواهند

۱۴۵ بنابر حدیث «سلسله‌الذهب»، تجلی توحید در زندگی اجتماعی چگونه میسر می‌شود؟

۱۴۶ امام صادق علیه‌السلام روز عرفه در مراسم حج خطاب به مسلمانان چه فرمودند؟ و این فرمایش در راستای کدام وظیفه ایشان بود؟

۱۴۷ امام صادق علیه‌السلام خطاب به شیعیان خود در رابطه با اهمیت عمل‌گرایی چه فرمودند؟

۱۴۸ مصداق پیشنهادی امام علی (ع) در جمله «همه اینها را از اهلش طلب کنید» چه کسانی هستند؟

۱۴۹ طبق سخن حضرت علی علیه‌السلام، مسلمانان در چه صورت می‌توانستند راه رستگاری را تشخیص دهند؟

۱۵۰ راه حل نهایی مسلمانان در تشخیص حق از نظر امام علی علیه‌السلام چه بود؟

۱۵۱ برای نجات از گمراهی و تشخیص راه حق، امیرالمؤمنین (ع) چه پیشنهادی را به مردم می‌دهد؟ و مصداق پیشنهاد امام چه کسانی‌اند؟

۱۵۲ با تأمل در سخنان امیر المؤمنین (ع) در مورد پیش‌بینی سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی، سه مورد از نشانه‌های بازگشت مسلمانان به

دروء جاهلیت را بیان کنید.

۱۵۳ حضرت علی (ع) می‌فرماید وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که را تشخیص دهید.

۱۵۴ با توجه به سخن حضرت علی (ع)، شرط پیرو قرآن بودن چیست؟

۱۵۵ بنا به فرمایش امیرمؤمنان، علی (ع): «در آن شرایط وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که را تشخیص دهید و آنگاه

می‌توانید پیرو قرآن باشید که را بشناسید،

۱۵۶ با توجه به کلام امیرالمؤمنین علی (ع) در درس، حدیث زیر را کامل کنید.

به‌زودی پس از من زمانی فراخواهد رسید که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از و چیزی آشکارتر از و چیزی رایج‌تر از

..... نباشد.

درس 9 : عصر غیبت

متن

- ۱۵۷) مسئولیت‌های منتظران را نام ببرید.
- ۱۵۸) عده‌ای از افراد در روز ظهور به علت مانند قوم به امام مهدی علیه‌السلام خواهند گفت
- ۱۵۹) درست یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.
- الف) رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده امام عصر (عج) است و این رهبری برای تمام انسان‌ها قابل حس است.
- ب) دوره غیبت به معنای عدم امامت امام عصر (عج) نیست.
- پ) نامه حضرت مهدی (عج) به شیخ مفید به ولایت معنوی ایشان مربوط می‌شود.
- ت) بهره‌مندی مردم از ولایت معنوی امام نیازمند ظاهر بودن بین مردم نیست.
- ۱۶۰) دو نمونه از یاری‌رسانی‌ها و حمایت امام عصر (ع) در دوران غیبت را بنویسید.
- ۱۶۱) حس «تعاون و یاری دادن به یکدیگر» به کدام یک از اهداف جامعه مهدوی، اشاره دارد؟
- ۱- آبادانی
- ۲- امنیت کامل
- ۳- عدالت‌گستری
- ۱۶۲) چه کسانی در هنگام ظهور می‌توانند جزو یاران راستین حضرت ولی عصر (عج) باشند؟
- ۱۶۳) کدام از گزینه‌های زیر از عوامل پویایی جامعه شیعه نمی‌باشد؟
- ۱) آمادگی برای ایثار و شهادت
- ۲) حضور نداشتن در صحنه نبرد حق‌طلبان علیه مستکبران
- ۳) انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان
- ۱۶۴) از مسئولیت‌های منتظران «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» را توضیح دهید.
- ۱۶۵) از مسئولیت‌های منتظران «پیروی از فرمان‌های امام عصر (عج)» را توضیح دهید.
- ۱۶۶) یکی از مسئولیت‌های منتظران «تقویت معرفت و محبت نسبت به امام» است؛ آن را توضیح دهید.
- ۱۶۷) به اعتقاد جامعه‌شناسان، «پویایی جامعه شیعه» در طول تاریخ به چه عواملی وابسته بوده است؟
- ۱۶۸) چهار مورد از ویژگی‌های یاران راستین امام عصر (عج) را بر اساس فرمایش حضرت علی (ع) بنویسید.
- ۱۶۹) توضیح دهید آیا کسانی که فقط با دعا و گریه منتظر ظهور حضرت ولی عصر (عج) هستند، می‌توانند یاران راستین امام باشند؟
- ۱۷۰) چه کسانی می‌توانند یاران راستین امام زمان (عج) باشند؟
- ۱۷۱) بخش اصلی رهبری امام عصر (عج) مربوط به کدام قلمرو است و چگونه انجام می‌شود.
- ۱۷۲) غیبت صغری را تعریف کنید.
- ۱۷۳) علت غیبت امام عصر (عج) چیست؟ توضیح دهید.
- ۱۷۴) چرا غیبت امام عصر (عج) به «خورشید پشت ابر» تشبیه شده است؟
- ۱۷۵) چرا حضرت مهدی (عج) را غایب نامیده‌اند؟ منظور از این غیبت را توضیح دهید؟
- ۱۷۶) غیبت امام زمان (عج) در مقابل «ظهور» است یا «حضور»؟ توضیح دهید.
- ۱۷۷) چگونگی امامت زمان (عج) در عصر غیبت بیان کنید.
- ۱۷۸) غیبت صغری را تعریف کنید.
- ۱۷۹) چرا خداوند، آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد؟ (توضیح دهید)

- ۱۸۰ مفهوم اینکه «امام زمان (عج)، غایب هستند» را توضیح دهید.
- ۱۸۱ چگونگی امامت زمان (عج) را در عصر غیبت بیان کنید.
- ۱۸۲ امام حسن عسکری (ع) در ارتباط با فرزندش حضرت مهدی (عج) چه اقداماتی انجام دادند؟
- ۱۸۳ علت غیبت امام عصر (عج) چه بود؟
- ۱۸۴ غیبت امام زمان (عج) تا چه زمانی ادامه دارد؟
- ۱۸۵ دو نمونه از موارد ولایت معنوی توسط امام عصر (عج) را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است).
- ۱۸۶ نواب خاص در دوره غیبت صغری چه مسئولیتی برعهده داشتند؟
- ۱۸۷ امام عصر (عج) رهبری خود را در عصر غیبت به چه چیز تشبیه کرده است؟
- ۱۸۸ حضرت مهدی (عج) در چه روز و چه سال و در کجا متولد شدند؟
- ۱۸۹ امام حسن عسکری علیه السلام در بدو تولد حضرت مهدی (عج) چه اقداماتی در قبال ایشان انجام می دادند؟
- ۱۹۰ «غیبت صغری» به چه دورانی گفته می شود؟
- ۱۹۱ غیبت صغری از سال تا سال طول کشید.
- ۱۹۲ «نواب اربعه» چه کسانی بودند؟
- ۱۹۳ حضرت مهدی (عج) آغاز غیبت کبری خود را چگونه اعلام فرمودند؟
- ۱۹۴ «غیبت کبری» امام عصر (عج) از چه سالی آغاز شد؟
- ۱۹۵ پیامبر اکرم (ص) خود و امام علی علیه السلام را معرفی فرموده است.
- ۱۹۶ خداوند نعمت را با وجود تمام و کامل گردانیده است.
- ۱۹۷ وضعیت حاکمان بنی امیه و بنی عباس در دوران امامان معصوم و موقعیت مردم در برابر آنان چگونه بود؟
- ۱۹۸ سخت گیری حاکمان نسبت به امام و تا حدی شدت یافت که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند.
- ۱۹۹ چرا خداوند حضرت مهدی (عج) را از نظرها پنهان کرد؟
- ۲۰۰ امام علی علیه السلام علت بی بهره شدن مردم از حجت الهی را چه چیز بیان می فرمایند؟
- ۲۰۱ غیبت حضرت مهدی (عج) تا چه زمانی ادامه می یابد؟
- ۲۰۲ برای درک درست رهبری امام در عصر غیبت ابتدا باید به چه امری توجه کنیم؟
- ۲۰۳ به دلیل حضرت مهدی (عج)، بهره مندی از امام در عصر غیبت می یابد.
- ۲۰۴ در دوران غیبت، بهره مندی از امام عصر (عج) منحصر به ایشان می شود.
- ۲۰۵ نمونه هایی از ولایت معنوی امام عصر (عج) در عصر غیبت را بنویسید.
- ۲۰۶ نمونه هایی از عنایت و توجه امام عصر (عج) نسبت به مردم در عصر حاضر را بنویسید.
- ۲۰۷ حضرت علی علیه السلام درباره انتظار فرج چه می فرمایند؟
- ۲۰۸ از نظر امام علی علیه السلام محبوب ترین کارها نزد خدا است.
- ۲۰۹ لازمه انتظار فرج است.
- ۲۱۰ از مسئولیت های منتظران «دعا برای ظهور امام علیه السلام» را توضیح دهید.
- ۲۱۱ طبق احادیث معصومین علیه السلام بیشتر یاران امام عصر (عج) در زمان ظهور از هستند و طبق بیان امام باقر علیه السلام نفر از هسته مرکزی یاران امام مرد هستند.
- ۲۱۲ هسته مرکزی یاران مهدی علیه السلام نفر به تعداد یاران پیامبر (ص) در جنگ هستند که بنا به فرموده امام ، نفر از آنان زن هستند.
- ۲۱۳ از نظر جامعه شناسان پویایی جامعه شیعه به دو عامل وابسته بوده است. آن دو عامل کدام اند؟

- ۲۱۴ آیا منتظر واقعی امام عصر (عج) در عصر غیبت به گریه و دعا اکتفا می‌کند؟ نتیجه این عمل چه خواهد بود؟
- ۲۱۵ از مسئولیت‌های منتظران «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» را توضیح دهید.
- ۲۱۶ چه کسانی می‌توانند در هنگام ظهور امام زمان علیه‌السلام ویژگی‌های موردنظر را داشته باشند؟
- ۲۱۷ تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت به کدام یک از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد؟
- ۲۱۸ یکی از علائم پیروی از امام عصر علیه‌السلام، تشکیل در عصر غیبت و برکنار کردن می‌باشد.
- ۲۱۹ از مسئولیت‌های منتظران «پیروی از فرمان‌های امام عصر (عج)» را توضیح دهید؟
- ۲۲۰ پیامبر اکرم (ص) چه چیزی را به مرگ جاهلیت تشبیه نموده‌اند؟
- ۲۲۱ پیامبر اکرم (ص) بزرگ‌ترین مردم در ایمان و یقین را چگونه معرفی می‌فرمایند؟
- ۲۲۲ پیامبر اکرم (ص) راه رسیدن به ملاقات خداوند در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت ایشان را چه چیزی معرفی می‌کند؟
- ۲۲۳ علت ضرورت تقویت معرفت و محبت به امام عصر (عج) چیست؟ توضیح دهید.
- ۲۲۴ پیامبر اکرم (ص) پس از معرفی امامان، درباره امام عصر (عج) چه می‌فرمایند؟
- ۲۲۵ از مسئولیت‌های منتظران «تقویت معرفت و محبت به امام» را توضیح دهید.
- ۲۲۶ فواید اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه را بنویسید.
- ۲۲۷ ما مسلمانان در مورد «موعود» چه اعتقادی داریم؟
- ۲۲۸ عقیده اهل سنت در مورد موعود و منجی چیست؟
- ۲۲۹ همه پیامبران در اصل و ظهور برای برقراری حکومت جهانی اتفاق نظر دارند.
- ۲۳۰ طرح خاص پیامبران الهی، برای تحقق وعده پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ را بنویسید.
- ۲۳۱ چه ارتباطی بین حکومت حضرت مهدی علیه‌السلام و آرمان پیامبران الهی وجود دارد؟
- ۲۳۲ امام زمان علیه‌السلام در چه زمان و چه شرایطی ظهور می‌کنند؟
- ۲۳۳ اهداف تحقق یافته انبیای الهی با تشکیل حکومت امام عصر (عج) کدامند؟
- ۲۳۴ از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (عج) «عدالت گستری» را توضیح دهید.
- ۲۳۵ از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (عج) «شکوفایی عقل و علم» را توضیح دهید.
- ۲۳۶ از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (عج) «آبادانی» را توضیح دهید.
- ۲۳۷ از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (عج) «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» را توضیح دهید.
- ۲۳۸ از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (عج) «امنیت کامل» را توضیح دهید.
- ۲۳۹ از دیدگاه قرآن کریم، آینده تاریخ از آن چه کسانی است؟
- ۲۴۰ معتقد بودن به انتظار، چه تأثیرهایی بر شخصیت فرد منتظر دارد؟
- ۲۴۱ این جمله را تحلیل کنید: «منتظران مصلح، خود باید صالح باشند»
- ۲۴۲ امام علی علیه‌السلام درباره کسانی که با امام تبعیت می‌کنند ویژگی‌هایی را بیان می‌فرمایند. برخی از آنها را بنویسید.
- ۲۴۳ «آمادگی برای ایثار» و «اعتقاد به عاشورا» به ترتیب به و از عوامل پویایی جامعه شیعه اشاره دارند.
- ۲۴۴ درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید.
- الف جمله قوم موسی و تکرار آن توسط بعضی از افراد در زمان ظهور، «به پیروی از فرمان‌های امام عصر»، از مسئولیت منتظران اشاره دارد.
- ب قرآن کریم «نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین» را به صالحان و بندگان شایسته خود وعده می‌دهد؟
- پ اهل سنت معتقدند که امام مهدی (عج) از نسل پیامبر اکرم (ص) است و هم اکنون منتظر اذن خدا برای ظهور است.
- ت توصیف «بزرگ‌ترین مردم در ایمان و یقین» توسط پیامبر اکرم (ص) به «تقویت معرفت و محبت به امام» از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد؟
- ث کل یاران حضرت مهدی (عج) در هنگام ظهور ۳۱۳ نفر هستند.
- ۲۴۵ درست یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.
- الف مردم در عصر غیبت از ولایت معنوی و ظاهری حضرت مهدی (عج) بهره می‌برند.
- ب حضرت مهدی (عج) خود را به خورشید تابناک در آسمانی صاف تشبیه کرده‌اند.

پ پیامبر اکرم (ص) درباره امامان جانشین خود با مردم سخن گفته بود ولی بنا به مصحلت‌هایی از امام مهدی (عج) هیچ سخنی نگفته بود.

ت حضرت مهدی (عج) در غیبت صغری توسط نواب اربعه با مردم ارتباط داشتند.

ث غیبت صغری حضرت مهدی (عج)، ۷۹ سال طول کشید.

ج امامت حضرت مهدی (عج) در سال ۲۵۵ هجری قمری آغاز شد.

۲۴۶ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

الف رهبری امام مهدی (عج) در عصر غیبت به تشبیه شده است.

ب بخش اصلی رهبری امام مهدی (عج) مربوط به است.

پ امام زمان (عج) در دوره غیبت صغری از طریق افراد خاص که به معروفند، با شیعیان ارتباط داشتند.

ت پیامبران الهی برای پایان تاریخ از ظهور و تشکیل حکومت که فقط براساس دین خدا اداره می‌شود، سخن گفته‌اند.

ث کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق‌طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، در روز ظهور به علت به امام زمان (عج) می‌گوید که تو و پروردگارت بروید و بجنگید.

ج پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ به و بستگی دارد.

چ امام عصر (عج) زمانی ظهور می‌کند که مردم جهان از همه و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده باشند.

ح مهم‌ترین هدفی که با تشکیل حکومت امام عصر (عج) از اهداف انبیا محقق می‌شود، است.

۲۴۷ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

الف رهبری امام مهدی (عج) در عصر غیبت به تشبیه شده است.

ب بخش اصلی رهبری امام مهدی (عج) مربوط به است.

پ امام زمان (عج) در دوره غیبت صغری از طریق افراد خاص که به معروف‌اند، با شیعیان ارتباط داشتند.

۲۴۸ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف امام عصر (عج) رهبری خود در عصر غیبت را به چه چیز تشبیه کرد؟

ب نواب خاص در دوره غیبت صغری چه مسئولیتی بر عهده داشتند؟

پ دو نمونه از موارد ولایت معنوی (یاری و دستگیری شیعیان) توسط امام عصر (عج) را بنویسید.

ت غیبت امام زمان (عج) تا چه زمانی ادامه دارد؟

ث به چه دلیل خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت به شکلی جدید ادامه یابد؟

ج امام حسن عسکری (ع) در ارتباط با فرزندش حضرت مهدی (عج) چه اقداماتی انجام داد؟

۲۴۹ درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را مشخص کنید.

الف بهره‌مندی از وجود امام عصر علیه‌السلام در عصر غیبت به ولایت معنوی ایشان منحصر نمی‌شود.

۲۵۰ پنج مورد از اهداف اصلی تحقق حکومت جهانی امام عصر (عج) را بنویسید.

۲۵۱ برخی از عوامل مؤثر در افزایش معرفت و محبت به امام زمان (عج) که سبب از بین رفتن تردیدها می‌شود، کدام‌اند؟

۲۵۲ چرا نمی‌توان فقط حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس را عاملان شهادت امامان دانست و مردم را نیز باید در آن مقصر دانست؟

۲۵۳ تفاوت نظر شیعیان با اهل تسنن درباره موعود و منجی چیست؟

۲۵۴ عقیده اصلی همه پیامبران الهی درباره موعود و منجی چیست؟

۲۵۵ الف) یاران امام (عج)، پیشتازان و سازندگان هستند.

ب) هسته مرکزی این یاران امام زمان (عج) نفر، به تعداد یاران پیامبر اکرم (ص) در جنگ هستند که بنا به فرموده امام باقر(ع)،

..... از آنان از زنان هستند و بیشتر یاران امام را تشکیل می‌دهند.

۲۵۶ امام عصر (عج) به اذن خداوند از آگاه است و به صورت‌های مختلف، افراد را یاری می‌دهد.

۲۵۷ غیبت امام آنقدر ادامه می‌یابد که نه تنها ، بلکه شایستگی درک و از وجود آخرین حجت الهی

را پیدا کنند.

۲۵۸ طبق آیه شریفه «و تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ...» خداوند چه منتی بر سر مستضعفان می گذارد؟

۲۵۹ مطابق آیه شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» «به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته ایم که زمین را

بندگان شایسته من به ارث می برند» در پایان تاریخ چه کسانی اداره جهان را به عهده خواهند گرفت؟

۲۶۰ خداوند در آیه ۱۱ سوره رعد می فرماید: خداوند سرنوشت قومی را تغییر نمی دهد مگر آنکه

۲۶۱ خداوند در آیه ۱۱ سوره رعد: «ذلِكَ بَأْنِ اللَّهِ لَمْ يَكْ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا...» علت غیبت امام عصر (عج) را چه چیزی معرفی می کند؟

۲۶۲ طبق آیه «ذلِكَ بَأْنِ اللَّهِ لَمْ يَكْ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ...» سوره انفال اگر مردم نعمتی را که خدا به آنها داده است درست استفاده نکنند چه

اتفاقی می افتد؟

۲۶۳ طبق آیه شریفه «ذلِكَ بَأْنِ اللَّهِ لَمْ يَكْ مُغَيِّرًا...» زمینه ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه چیست؟

۲۶۴ خداوند طبق آیه شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ...» چه وعده ای به بندگان شایسته می دهد؟

۲۶۵ خداوند کریم در آیات قرآن کریم خلافت و جانشینی و استقرار دین حق و مورد پسند و تبدیل بیم و ترس به امنیت را به چه کسانی وعده داده

است؟

۲۶۶ قرآن کریم درباره آینده زندگی انسان ها در زمین چه وعده هایی به مؤمنانی که عمل صالح انجام می دهند داده است؟

۲۶۷ خداوند کریم در آیه شریفه «لِيُبَيِّنَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا...» چه چیزی را علت تبدیل دوران بیم و ترس به امنیت اعلام می دارد؟

۲۶۸ خداوند چه وعده مشترکی را در کتب آسمانی برای بندگان صالح خود اعلام می کنند؟

۲۶۹ مطابق با آیه مبارکه: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ، كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا...»:

الف موضوع اصلی آیه درباره چیست؟

ب مخاطب وعده های خداوند در این آیه چه کسانی هستند؟

پ وعده های الهی مندرج در این آیه، به ترتیب کدام اند؟

ت هدف از تحقق این وعده ها چیست؟

۲۷۰ آیه مبارکه: «و تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» را:

الف ترجمه کنید؟

ب موضوع اصلی آیه چیست؟

پ خداوند در آیه ی «و نريد ان نمن على الذين استضعفوا في الارض و نجعلهم ائمه نجعلهم الوارثين»،

الف) چه وعده ای به مستضعفان می دهد؟

ت آیه به کدام گروه از مردم اشاره دارد؟

۲۷۱ قرآن کریم، در برخی آیات درباره آینده زندگی انسان ها در زمین سخن گفته و وعده هایی داده است:

- «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا...»

- «و تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»

- «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»

در این آیات بیندیشید و بگوئید چه آینده ای برای هر یک از موارد زیر بیان شده است؟

۱- مؤمنین صالح

۲- مستضعفین

۳- بندگان شایسته

۴- دین حق

۲۷۲ خداوند در قرآن کریم، علت از دست دادن نعمت‌ها را این‌گونه بیان کرده است: ﴿ذَلِكِ بَانَ اللَّهُ لَمْ يَكْ مُغَيَّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

با تفکر در آیه، عبارت‌های زیر را کامل کنید:

۱- اگر مردم از نعمتی که خدا به آنها داده است، درست استفاده نکنند،

۲- زمینه‌ساز هلاکت، یا عزّت و سربلندی یک جامعه،

۲۷۳ آیه شریفه «ذَلِكِ بَانَ اللَّهُ لَمْ يَكْ مُغَيَّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» را ترجمه کنید.

حدیث

۲۷۴ بنابر نامه امام عصر علیه‌السلام به شیخ مفید که می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست»، بیانگر کدام نوع ولایت است؟

۲۷۵ حدیث شریف «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» هرکس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلی مرده است، به کدام یک از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد؟

۱- تقویت معرفت و محبت به امام (عج) ۲- پیروی از فرمان‌های امام عصر (عج)

۳- آماده کردن خود و جامعه برای ظهور ۴- دعا برای ظهور امام عصر (عج)

۲۷۶ حضرت علی علیه‌السلام چه روزی را روز شادی فرزندان و پیروان خود معرفی می‌کند؟

۲۷۷ امام علی علیه‌السلام در مورد مفهوم صحیح غیبت و حضور امام مهدی (عج) در بین مردم چه می‌فرمایند؟

۲۷۸ حضرت مهدی (عج) خطاب به شیخ مفید چه نوشتند؟

۲۷۹ با تفکر در این حدیث بگویید ما چگونه می‌توانیم امام زمان خود را بشناسیم؟

مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً
هرکس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلیت مرده است.

پاسخنامه تشریحی

- ۱ برخی از علمای وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار و اندیشه‌های خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند.
- ۲ آنان براساس غرایض شخصی یا به نفع حاکمان ستمگر به جعل و تحریف احادیث می‌پرداختند.
- ۳ (۱) ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص) (۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث (۳) ارائه الگوهای نامناسب (۴) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت
- ۴ به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر (ص) در میان مردم و فوت یا شهادت آنها با وجود برداشته شدن منع نوشتن حدیث، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.
- ۵ ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص) باعث شد بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره بمانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دین دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.
- ۶ الف) احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارتها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد.
ب) شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان بر اساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.
ج) بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره ماندند و به ناچار سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.
- ۷ در ظلم و ستم با اهل بیت پیامبر (ص) از چیزی فروگذار نکردند.
- ۸ قرآن و ائمه اطهار (ع)
- ۹ از آنجا که خود را از عموزادگان پیامبر می‌دانستند و به نام اهل بیت (ع)، قدرت را از بنی‌امیه گرفتند.
- ۱۰ او امام حسین (ع) و یارانش را با وضع خوفناکی به شهادت رساند و خانواده ایشان را که نوادگان پیامبر بودند به عنوان اسیر در شهرها گرداند.
- ۱۱ با سوءاستفاده از شرایط و موقعیت برکناری امامان معصوم (ع).
- ۱۲ الف) احتمال خطا افزایش یافت و در نتیجه امکان کم یا زیاد شدن یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد. ب) شرایط مناسب برای جاعلان حدیث فراهم آمد تا براساس اغراض شخصی به جعل یا تحریف بپردازند یا از ذکر برخی احادیث خودداری کنند. ج) بی‌بهره ماندن مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت و دخالت سلیقه شخصی در احکام دین.
- ۱۳ حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس
- ۱۴ زیرا ائمه (ع)، احادیث را حفظ کرده بودند و شیعیان این احادیث را از طریق آن بزرگواران که خود انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند و سخنانشان مانند سخنان رسول خدا (ص) معتبر و موثق بود به دست آوردند و به همین دلیل در نقل حدیث کمتر دچار اشتباه شدند.
- ۱۵ از عموزادگان پیامبر (ص) بودند.
- ۱۶ آنان روش سلطنتی بنی‌امیه را ادامه دادند و در ظلم و ستم به اهل بیت پیامبر (ص) از چیزی فروگذار نکردند به گونه‌ای که اگر تحول معنوی و فرهنگی در عصر پیامبر (ص) و دو میراث‌گزار قدر آن حضرت یعنی قرآن و اهل بیت (ع) نبودند، جز نامی از اسلام باقی نمی‌ماند.
- ۱۷ بنی‌عباس
- ۱۸ ۱- سرپیچی مسلمانان از دستورات امام ۲- اختلاف و تفرقه بین مسلمانان
- ۱۹ یزید
- ۲۰ ۱- از هیچ کار زشت و ناپسندی ابایی نداشت. ۲- احکام خداوند، مانند نماز را به بازی و سخره می‌گرفت. ۳- آشکارا شراب می‌خورد و سگ‌بازی و میمون‌بازی می‌کرد و با سگ و میمون وارد مجالس می‌شد و کنار خود می‌نشاند.
- ۲۱ ضعف و سستی یاران امام حسن (ع)
- ۲۲ جنگ صفین، سال چهلیم هجری
- ۲۳ ابوسفیان
- ۲۴ حدود دو سال قبل از رحلت پیامبر (ص) به ناچار تسلیم شد و به ظاهر اسلام آورد.
- ۲۵ شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر منزوی شده و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند.

۲۶ این عالمان، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند، و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. برخی از آنها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

۲۷ ۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد.
۲- شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمده و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.

۳- بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره ماندند و به ناچار سلیقهٔ شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.
گزینهٔ ۳

۲۹ ارائهٔ الگوهای نامناسب - عموم مردم در اعتقادات و عمل، دنباله‌رو شخصیت‌های برجستهٔ جامعهٔ خود هستند و آنها را اسوه قرار می‌دهند. اگر این الگوها صاحب کمالات و ارزش‌های الهی باشند، مردم نیز به نسبت همت و استعداد خود از این کمالات و ارزش‌ها بهره‌مند می‌شوند و اگر آنها به‌سوی زشتی و بدی‌ها بروند، بیشتر مردم نیز از آنها پیروی خواهند کرد.

بر این اساس حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی به‌خصوص اهل بیت (ع) را در انزوا قرار دهند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و راهنمای مردم معرفی کنند.

۳۰ هر چه جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت بیشتر تلاش می‌کردند تا شخصیت‌های اصیل اسلامی به‌خصوص اهل بیت را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی بدورند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.

۳۱ الف) احتمال خطا افزایش یافت و در نتیجه امکان کم یا زیاد شدن یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد، ب) شرایط مناسب برای جاعلان حدیث فراهم آمد که بر اساس اغراض شخصی به جعل یا تحریف بپردازند یا از ذکر برخی احادیث خودداری کنند، ج) بی‌بهره ماندن مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت و دخالت سلیقهٔ شخصی در احکام دین.

۳۲ الف) برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از علمای اهل کتاب مثل «کعب‌الاحبار» از موقعیت برکناری امام معصوم استفاده کرده و به تفسیر آیات و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و موافق منافع قدرتمندان پرداختند.

ب) برخی نیز در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران پیشین نقل می‌کردند به‌طوری که این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

۳۳ ۱- عادلانه بودن حکومت رسول خدا (ص) و تکیه بر ظلم و جور در حکومت‌های بنی‌امیه و بنی‌عباس ۲- گسترش اندیشه‌های اسلامی توسط پیامبر (ص) و میدان دادن به اندیشه‌های غیراصیل و تحریف‌شده در آن حکومت‌ها ۳- عمل دقیق به دستورات و احکام الهی توسط رسول خدا و زیر پا گذاشتن احکام الهی توسط بنی‌امیه و بنی‌عباس ۴- مشی سادهٔ حکومت‌داری پیامبر (ص) و مشی اشرافی آن حکومت‌ها

۳۴ ۱- منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر اکرم (ص)، ۲- نیاز حاکمان و صاحبان قدرت به توجیه موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آنها

۳۵ با سوء استفاده از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم، به تحریف معارف اسلامی و جعل احادیث به نفع قدرتمندان پرداختند.

۳۶ ارائه الگوهای نامناسب - زیرا عموم مردم در اعتقادات و عمل دنباله‌رو شخصیت‌های برجستهٔ جامعهٔ خود هستند و آنها را اسوه قرار می‌دهند. اگر این الگوها صاحب کمالات و ارزش‌های الهی باشند، مردم نیز به نسبت همت و استعداد خود از این کمالات و ارزش‌ها بهره‌مند می‌شوند و اگر آنها به‌سوی زشتی و بدی‌ها بروند، بیشتر مردم نیز از آنها دنباله‌روی خواهند کرد.

۳۷ ۱) ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص) ۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث ۳) ارائه الگوهای نامناسب ۴) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت هرچه جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند تا شخصیت‌های اصیل اسلامی به‌خصوص اهل‌بیت را بیشتر در انزوا قرار دهند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی بدورند را به جایگاه برجسته رسانده و آنها را راهنمای مردم معرفی می‌کنند.

۳۹ الف) برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از علمای اهل کتاب مثل «کعب‌الاحبار» از موقعیت برکناری امام معصوم استفاده نموده و به تفسیر آیات و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و موافق منافع قدرتمندان پرداختند.

ب) برخی نیز در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران نقل می‌کردند. به‌طوری که این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

۴۰ ۱) سرپیچی از دستورات امام ۲) اختلاف و تفرقه میان مسلمانان

۴۱ نظام حکومت اسلامی که بر مبنای امامت طراحی شده بود، تحقق نیافت

۴۲ این مطالب در کتاب‌های تاریخی و تفسیری مسلمانان راه می‌یافت و سبب گمراهی بسیاری از آنان می‌شد.

۴۳ زیرا احادیث پیامبر (ص) نزد پیروان ائمه (ع) حفظ شده بود و شیعیان این احادیث را از طریق امامان معصوم به‌دست می‌آوردند.

۴۴ الف) منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر اکرم (ص)، ب) نیاز حاکمان و صاحبان قدرت برای توجیه موقعیت خود، ج) عدم حضور اصحاب پیامبر اکرم (ص) در میان مردم به‌دلیل شهادت یا فوت، د) سوء استفاده از موقعیت برکناری امام معصوم (ع)

- ۴۵ جعل یا تحریف و یا خودداری از نقل برخی احادیث به نفع حاکمان ستمگر.
- ۴۶ در موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم
- ۴۷ آنها در مسجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. مطالب آنها به کتب تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.
- ۴۸ اوضاع نابسامان حدیث، تا حدود زیادی برای پیروان ائمه پیش نیامد، زیرا ائمه (ع) احادیث پیامبر (ص) را حفظ کرده بودند و شیعیان، این احادیث را از طریق آن بزرگواران که انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند و سخنانشان مانند سخنان پیامبر معتبر و موفق بود، به دست آوردند.
- ۴۹ ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص)
- ۵۰ ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)
- ۵۱ بعد از رحلت رسول خدا (ص) سفارش آن حضرت در نوشتن سخنان خود توسط مسلمانان نادیده گرفته شد و نوشتن احادیث پیامبر (ص) را ممنوع کردند به همین جهت فقط علاقمندان، حدیث را به حافظه سپرده و منتقل و نگهداری می‌کردند.
- ۵۲ دوری از راه ائمه اطهار (ع)
- ۵۳ آن حضرت، آینده‌سریچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان را که موجب سوار شدن بنی‌امیه بر تخت سلطنت بود، پیش‌بینی می‌کرد.
- ۵۴ ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه
- ۵۵ چهل - ضعف و سستی - حسن (ع)
- ۵۶ توسط امام علی (ع) و چهار سال و نه ماه طول کشید.
- ۵۷ زیرا بعد از رحلت پیامبر (ص) حوادثی رخ داد که رهبری را از مسیری که پیامبر اسلام برنامه‌ریزی کرده بود و به آن فرمان داده بود، خارج کرد. لذا نظام حکومت اسلامی که بر مبنای امامت طراحی شده بود، تحقق یافت.
- ۵۸ زیرا ارزش‌ها و ملاک‌های بارزش مثل تقوا جای خود را به ملاک بی‌ارزشی مثل قدرت‌طلبی و ثروت‌اندوزی داده بود و شخصیت‌های باتقوا و جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) به انزوا رفته بودند و حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس به دنبال پر کردن خزان خود از جواهرات بودند و جامعه فداکار و مؤمن عصر پیامبر (ص) تبدیل به جامعه راحت‌طلب و تسلیم و بی‌توجه به سیره پیامبر (ص) شده بود.
- ۵۹ در زمان پیامبر حکومت بر پایه عدل بود و ملاک کرامت، تقوا بود. ولی بعد از ایشان، قدرت‌طلبی و ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی ملاک قرار گرفت و جامعه مسلمین رو به راحت‌طلبی و بی‌توجهی به سیره رسول خدا پیش رفت.
- ۶۰ برخی از علمای وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب مثل کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امامان معصوم استفاده نموده و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی پرداختند، برخی از آنها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. با راه یافتن این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری بسیاری از مسلمانان گمراه شدند.
- ۶۱ کعب‌الاحبار
- ۶۲ آنها از موقعیت برکناری امام استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. برخی، داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبر (ص) را به مردم نقل می‌کردند و با ورود این مطالب در کتاب تاریخی و تفسیری، بسیاری از مسلمانان گمراه شدند.
- ۶۳ در زمان پیامبر (ص)، ایشان خود اسوه و الگو بودند و لذا انسان‌های آزاده، باایمان و شجاعی مثل امام علی (ع)، مقداد، عمار، ابوذر و سلمان تربیت شدند اما هرچه که جامعه از زمان پیامبر (ص) دور شد، حاکمان وقت تلاش کردند که از شخصیت‌های اسلامی به‌خصوص اهل بیت (ع) را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور هستند را به جایگاه برجسته برسانند و راهنمای مردم قرار دهند.
- ۶۴ مردم در اعتقادات و عمل دنباله‌رو اشخاص برجسته جامعه بوده و ایشان را به‌عنوان الگو قرار می‌دهند. اگر این الگوها صاحب کمالات و ارزش‌های الهی باشند، مردم نیز به نسبت همت و استعداد خود از این ارزش‌ها بهره‌مند می‌شوند و اگر آنها به سمت زشتی‌ها بروند، بیشتر مردم نیز به دنباله‌روی آنها می‌روند. در آن زمان که پیامبر (ص) الگو بودند چهره‌های باایمان و شجاعی مثل امام علی (ع) و ابوذر و سلمان ... تربیت شدند اما هرچه جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی به‌خصوص اهل بیت (ع) را در انزوا قرار دهند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند به جایگاه برجسته برسانند و راهنمای مردم معرفی کنند.
- ۶۵ خود رسول خدا (ص) الگو بودند و اشخاص باایمان و شجاعی مثل امام علی (ع)، مقداد، ابوذر، سلمان و عمار تربیت شدند.
- ۶۶ بر پایه عدل بنا کرده بود و ملاک کرامت انسان، تقوا بود.
- ۶۷ پیامبر (ص) حکومتش را بر پایه عدل بنا کرد و ملاک برتری را تقوا اعلام کرد و بعد از ایشان جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمین شد و اشخاص باتقوا به انزوا رفته و اشخاص بی‌تقوا قدرت یافتند. در این میان حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس مسیر حکومت را عوض کردند برای خود و اطرافیان‌شان کاخ‌های مجلل ساخته و خزائن خود را از جواهرات انباشته کردند. این تغییر مسیر سبب شد که ائمه اطهار (ع) با مشکلات زیادی مواجه شوند و نتوانند مردمان را با خود همراه کنند.

۶۸ در شرایط فاصله گرفتن جامعه از زمان پیامبر (ص)

۶۹ حاکمان وقت تلاش کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به‌خصوص اهل بیت (ع)، پیامبر (ص) را در انزوا قرار دهند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و راهنمای مردم معرفی کنند.

۷۰ نتیجه تربیت و الگو بودن پیامبر (ص)

۷۱ دنباله‌روی شخصیت‌های برجسته جامعه هستند تا آنها را الگو قرار دهند.

۷۲ به جایگاه برجسته رساندن افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور بودند و الگو و راهنما قرار دادن این افراد برای مردم.

۷۳ انسان‌هایی آزاده، شجاع، با ایمان مثل حضرت علی (ع)، ابوذر، مقداد، عمار و سلمان.

۷۴ زیرا بعد از پیامبر (ص) حاکمان وقت تلاش کردند شخصیت‌های اصیل اسلامی به‌خصوص اهل بیت (ع) را در انزوا قرار دهند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور بودند را به جایگاه برجسته برسانند و راهنمای مردم معرفی کنند.

۷۵ عدل - تقوا

۷۶ جامعه مؤمن و فداکار را به جامعه‌ای راحت‌طلب و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر (ص) تبدیل کرد.

۷۷ شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شده و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند.

۷۸ حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس به‌تدریج مسیر حکومت خود را عوض کرده و برای خود و اطرافیانشان کاخ‌های بزرگ و مجلل ساختند و خزائن خود را از جواهرات گران‌قیمت انباشته کردند.

۷۹ تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

۸۰

الف درست

ب نادرست - براساس تدبیر حکیمانه خداوند انجام می‌شود.

۸۱

الف درست

ب نادرست (بر اساس تدبیر حکیمانه خداوند انجام می‌شود)

۸۲

الف زیرا احادیث پیامبر (ص) نزد پیروان ائمه (ع) حفظ شده بود و شیعیان این احادیث را از طریق امامان معصوم به دست می‌آورند.

ب این مطالب در کتاب‌های تاریخی و تفسیری مسلمین راه می‌یافت و سبب گمراهی بسیاری از آنان می‌شد.

پ نظام حکومت اسلامی که بر مبنای امامت طراحی شده بود، تحقق نیافت.

۸۳ رفتار حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، به‌تدریج جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر (ص) تبدیل کرد. این تغییر فرهنگ، سبب شد که ائمه‌اطهار (ع) با مشکلات زیاد روبه‌رو باشند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند.

۸۴ کعب‌الاحبار - تاریخی - تفسیری - گمراهی

۸۵ و سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ← خداوند سپاسگزاران را پاداش می‌دهد.

سپاسگزاران حقیقی نعمت رسالت پیامبر، کسانی هستند که پس از ایشان به دوران جاهلیت برگشتند و در مسیر پیامبر (ص) ثابت‌قدم ماندند.

۸۶ ترجمه عبارت: «اگر پیامبر بمیرد یا کشته شود، آیا شما به آیین قبل خود برمی‌گردید؟» خداوند در این آیه مردم را نسبت به اینکه بعد از رسول خدا (ص) به دوران جاهلیت برگردند بیم و هشدار می‌دهد.

۸۷ «أَعْقَابُكُمْ» ← دوران جاهلیت قبل از پیامبر (ص)

«الشَّاكِرِينَ» ← سپاسگزاران رسالت پیامبر (ص) یعنی کسانی که پس از پیامبر (ص) بر دین و آیین ایشان ثابت قدم ماندند.

۸۸ اینکه پیامبر مانند دیگر رسولان است که از طرف خداوند مأمور به تبلیغ بود و مثل دیگر رسولان رحلت می‌یابد یا کشته می‌شود.

۸۹ «و هرکس به گذشته بازگردد، به خدا هیچ گزند و زبانی نرساند.» - بازگشت مسلمانان به عقب و عقاید دوران جاهلیت پس از مرگ پیامبر (ص)

۹۰

الف و محمد نیست مگر رسولی که پیش از او رسولان دیگری بودند. پس اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا شما به (دین) گذشتگان خود برخواهید گشت؟ و هرکس به عقب بازگردد، به خداوند هیچ گزند و زبانی نرساند، و خداوند به‌زودی سپاسگزاران را پاداش می‌دهد.

ب هشدار نسبت به بازگشت به عقاید دوران جاهلیت

پ مطابق آیه، سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت، کسانی هستند که در مسیری که رسول خدا (ص) جهت هدایت امت ترسیم نمودند، باقی ماندند و از آن خارج

نشدند و به رفتار و کردار زمان جاهلیت بازنگشتند.

۹۱

الف خطر بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت

ب خیر، پیروان پیامبران گذشته هم به آیین‌های گذشته خود بازگشته‌اند

پ آنان هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و بر اساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است زندگی کنند.

۹۲ دسته‌ای برای دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیای خود که به آن نرسیده‌اند.

۹۳ به ضعف و سستی آنان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه اشاره نمودند و فرمودند شما در راه حق، متفرق و پراکنده هستید و در حق زمامداران بی‌اعتنایی و کندی می‌کنید.

۹۴ آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود، شتابان فرمان او را می‌برند و در مسیر باطل خود متحد هستند.

۹۵ به خدا سوگند بنی‌امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمارند.

۹۶ اینکه مردم شام پیروز خواهند شد نه از آن جهت که به حق نزدیک هستند بلکه از این جهت که آنان در باطل خود شتابان فرمان زمامدار خود را می‌برند و مسلمانان در حق امام بی‌اعتنایی و کندی می‌کنند و این مطلب که آنها در مسیر باطل خود متحد هستند و مسلمانان در راه حق متفرق هستند قلب ایشان را به درد می‌آورد.

۹۷ (۱) عدم تأیید حاکمان

(۲) معرفی خویش به‌عنوان امام برحق

(۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

۹۸ ائمه اطهار می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد در قالب تقیه به پیش ببرند یعنی اقدامات خود را مخفی نگه دارند به‌گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کمتر ضربه بخورند.

۹۹ وظیفه ما این است که به‌گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم.

۱۰۰ شرایط زمان

۱۰۱ (۱) رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را بر کنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا در آورند و عدالت را برقرار سازند.

(۲) حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند، امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

۱۰۲ فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم.

۱۰۳ سخنان و سیره پیامبر (ص) - مرجعیت دینی

۱۰۴ امامان (ع) هیچ یک از حاکمان عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند. گرچه امامان (ع) تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند.

۱۰۵ اول، آنکه رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شد، لازم بود برای انجام این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات حاکمان غاصب را بر کنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا در آورند و عدالت را برقرار سازند. دوم، آنکه حاکمان غاصب قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

۱۰۶ امامان می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، مخفی نگه دارند به‌گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کمتر ضربه بخورند.

۱۰۷ خیر، رفتار ائمه اطهار (ع) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر (ص) تا امامت امام عصر (ع) و غیبت ایشان، چنان مکمل یکدیگر بوده که گویی یک شخص می‌خواهد برای رسیدن به یک مقصد، مسیری را بپیماید. اگرچه مسیر یکدست نیست اما همه به یک هدف ختم می‌شود، به‌گونه‌ای که یک انسان در شرایط امام دیگری قرار می‌گرفتند قطعاً همان رفتار را بروز می‌دادند، یعنی اگر امام حسن (ع) در دوران یزید قرار می‌گرفت مانند برادر بزرگوارشان به جنگ با یزید می‌پرداخت و شیوه مبارزه را متناسب با شرایط زمان انتخاب می‌کرد.

۱۰۸ (۱) عدم تأیید حاکمان: امامان هیچ‌یک از حاکمان عصر خود را به‌عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نکردند و همه آن‌ها را غاصب خلافت و جانشینی می‌دانستند. گرچه تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند. (۲) معرفی خود به عنوان امام بر حق: امامان همواره خود را به عنوان جانشین بر حق

پیامبر اکرم (ص) معرفی می‌کردند؛ به‌طوری‌که مردم بدانند که آن‌ها تنها جانشینان و امامان بر حق جامعه‌اند. (۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه: امامان معصوم شیوه‌های مبارزه با حاکمان غاصب را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به‌طوری‌که هم تفکر اصیل اسلام باقی بماند و هم به‌تدریج بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود و هم روش زندگی امامان به نسل‌های بعدی منتقل شود.

۱۰۹ (۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم: امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آمد معارف قرآن کریم را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند در نتیجه این اقدام مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند. (۲) حفظ سخنان و سیره پیامبر: امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن حدیث توجه نکرده، سخنان پیامبر و آداب زندگی ایشان را به فرزندان و یاران خود می‌آموختند و از آنان می‌خواستند که آن‌ها را به نسل‌های بعدی منتقل کنند. (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: با گسترش سرزمین‌های اسلامی سؤالات مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق و افکار و نظام کشورداری پدید آمد، ائمه با تکیه بر علم الهی خود بدور از انزوا و گوشه‌گیری درباره همه این مسائل اظهارنظر کرده و مسلمانان را از معارف بهره‌مند می‌ساختند.

۱۱۰ (۱) از آن جهت که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود که برای انجام دادن این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را بر کنار کنند. (۲) از آن جهت که با سکوت در مقابل ظلم و زیر پا گذاشتن قوانین اسلامی را گناه می‌دانستند و معتقد بودند که اگر حاکمی حقوق مردم را زیر پا بگذارد و به احکام اسلامی عمل نکنند، براساس حکم امر به معروف و نهی از منکر باید با او مقابله و مبارزه کرد.

۱۱۱ ائمه بزرگوار می‌کوشیدند تا آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت داشت، مخفی نگه دارند. به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کمتر ضربه بخورند. آن‌ها از این روش استفاده می‌کردند تا با مخفی نگه داشتن ارتباطشان با یاران خود، نگذارند حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس یاران صمیمی، قابل اعتماد و فداکار را شناسایی کرده و به شهادت برسانند.

۱۱۲ انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

۱۱۳ انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

۱۱۴ معرفی خویش به‌عنوان امام برحق

۱۱۵ صادق - عرفه - حکومت

۱۱۶ امام - جانشین برحق پیامبر (ص)

۱۱۷ امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند و هم به‌تدریج بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود و هم روش زندگی امامان به نسل‌های آینده معرفی گردد.

۱۱۸ آن بزرگواران، همواره خود را به‌عنوان امام و جانشین برحق پیامبر اکرم (ص) معرفی می‌کردند به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آنان جانشینان رسول خدا و امامان برحق جامعه‌اند.

۱۱۹ امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به‌عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند. گرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند.

۱۲۰ امر به معروف و نهی از منکر - قوانین اسلام

۱۲۱ مسئولیت داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

۱۲۲ تعلیم و تفسیر قرآن کریم

۱۲۳ مقصود امام این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است.

۱۲۴ به علت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی امامان، این حدیث به سلسله‌الذهب یعنی زنجیره طلایی مشهور است.

۱۲۵ با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤالات مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار با تکیه بر علم الهی خود، به‌دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، درباره همه این مسائل اظهارنظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم است.

۱۲۶ در حالی که حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت میدان می‌دادند تا قرآن را مطابق با اندیشه‌های باطل خود تفسیر کنند، امامان بزرگوار در هر فرصتی که به‌دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف این کتاب الهی بهره ببرند.

۱۲۷ بعد از رحلت پیامبر (ص) نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت آثار زبانباری برای مسلمانان داشت. البته امیرالمومنین و حضرت فاطمه (س) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.

۱۲۸ بنی‌امیه

۱۲۹ به نام اسلام و جانشینی پیامبر (ص)

۱۳۰

الف درست

۱۳۱

الف نادرست، امامان (ع) تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند ولی تمام آنان را در غصب خلافت و جانشینی یکسان می‌دیدند.

۱۳۲

الف قلعه محکم (دژ مستحکم)

ب

(۱) ولایت امام (۲) ولایت خداوند

پ

متناسب با شرایط زمان

ت

دوره غیبت صغری

۱۳۳

الف (۱) نظر دادن و حکم کردنشان نشانه دانش آنهاست. (۲) آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند. (۳) در دین اختلاف ندارند.

ب

(۱) هم تفکر اصیل اسلام راستین باقی بماند. (۲) هم به تدریج بنای ظلم و ستم بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. (۳) هم روش زندگی امامان به نسل‌های بعدی معرفی گردد.

پ

(۱) عدم تأیید حاکمان (۲) معرفی خود به‌عنوان امام بر حق (۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

ت

(۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم (۲) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

۱۳۴

الف (۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم (۲) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

۱۳۵

الف (۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم: امامان بزرگوار در هر فرصتی که به‌دست می‌آمد، معارف قرآن کریم را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را اشکار می‌ساختند در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند. (۲) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص): امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن حدیث توجه نکرده بود. آنها سخنان پیامبر و آداب زندگی ایشان را به فرزندان و یاران خود می‌آموختند از آنان می‌خواستند تا آنها را به نسل‌های بعدی منتقل کنند. (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: با گسترش سرزمین‌های اسلامی سؤالات مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق و افکار و نظام کشور داری پدید آمد، ائمه با تکیه بر علم الهی خود و به دور از انزوا و گوشه‌گیری درباره همه این مسائل اظهار نظر کرده و مسلمانان را از معارف الهی بهره‌مند می‌ساختند.

۱۳۶

الف تقيه یعنی مخفی نگه داشتن اقدامات خود به‌گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کمترین ضربه را بخوریم.

ب

کسانی که در احکام دین تخصص ندارند به متخصصان احکام مراجعه می‌کنند، این مراجعه را پیروی یا تقلید می‌گویند.

۱۳۷

الف خیر، رفتار ائمه اطهار (ع) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر (ص) تا امامت امام عصر (ع) و غیبت ایشان، چنان مکمل یکدیگر بوده که گویی یک شخص می‌خواهد برای رسیدن به یک مقصد، مسیری را بپیماید. اگرچه مسیر یکدست نیست اما همه به یک هدف ختم می‌شود، به‌گونه‌ای که یک انسان در شرایط امام دیگری قرار می‌گرفتند قطعاً همان رفتار را بروز می‌دادند، یعنی اگر امام حسن (ع) در دوران یزید قرار می‌گرفت مانند برادر بزرگوارشان به جنگ با یزید می‌پرداخت و شیوه مبارزه را متناسب با شرایط زمان انتخاب می‌کرد.

۱۳۸

اقدام اول؛ یعنی تعلیم و تفسیر قرآن کریم، پاسخگوی مشکل تحریف اندیشه‌های اسلامی بود و همچنین سبب شد که مردم، شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد را بهتر بشناسد و به تفسیر و برداشت آنان از قرآن کریم اعتماد نکنند.

اقدام دوم؛ حفظ سخنان و سیره پیامبر سبب شد که آثار ناگوار ممنوعیت نقل احادیث پیامبر اکرم (ص) کمتر شود. همچنین باعث شد که مردم، تفاوت‌های رهبری و حکومت رسول خدا (ص) با حاکمان جور را درک کنند و این حکومت‌ها را نمونه‌های رهبری اسلامی نشمارند.

اقدام سوم؛ یعنی تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، هم اقدامی در مقابل تحریف در معارف بود و هم اقدامی در برابر ظهور شخصیت‌های غیرقابل اعتماد.

۱۳۹ زنجیره طلایی

۱۴۰ حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)

۱۴۱ با روشن‌بینی و درک عمیقی که از نتیجه رفتارها و وقایع داشتند.

۱۴۲ نشان می‌دهد که چگونه احادیث پیامبر از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است.

۱۴۳ علم الهی - انزوا و گوشه گیری - معارف خود

۱۴۴ به درستی خوانده شود - به صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند.

۱۴۵ با ولایت امام که همان ولایت خداست.

۱۴۶ «ای مردم! رسول خدا (ص) امام و رهبر بود پس از او علی (ع) و سپس حسن و حسین و علی بن محمد بن علی به ترتیب امام بودند و اکنون من امام هستم.» پاسخ: ولایت ظاهری، معرفی خویش به عنوان امام برحق.

۱۴۷ فرمودند که «مایه زینت ما باشید نه مایه زشتی ما»

۱۴۸ ائمه (ع)

۱۴۹ در صورتی که ابتدا پشت کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنند.

۱۵۰ طلب کردن راه درست از اهلش (امامان دوازده گانه شیعه)

۱۵۱ شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم، پیمان شکنان عهد با قرآن و فراموش کنندگان قرآن و طلب همه اینها از اهلش

۱۵۲ الف) پوشیده شدن حق، آشکار شدن باطل

ب) ناشناخته بودن معروف در جامعه و شناخته شدن منکر

ج) رواج دروغ بر خدا و پیامبرش - کم بها شدن قرآن

۱۵۳ پیمان شکنان

۱۵۴ شناسایی فراموش کنندگان قرآن

۱۵۵ پیمان شکنان - فراموش کنندگان قرآن

۱۵۶ حق - باطل - دروغ بر خدا و پیامبرش

۱۵۷ ۱) تقویت معرفت و محبت به امام

۲) پیروی از فرمان های امام عصر (عج)

۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

۴) دعا برای ظهور امام

۱۵۸ عدم آمادگی - موسی علیه السلام - تو و پروردگارت بروید و بنجگید، ما اینجا می نشینیم.

۱۵۹

الف) نادرست، این رهبری برای انسان های عادی قابل حس نیست.

ب) درست

پ) درست

ت) درست

۱۶۰ هدایت باطنی افراد، حل برخی از مشکلات علمی علما، خبر دادن از پاره های رویدادها، دستگیری از درماندگان و دعا برای مومنان

۱۶۱ گزینه ۳ (عدالت گستری)

۱۶۲ کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاکدامنی را در خود پرورانده باشند.

۱۶۳ گزینه ۲

۱۶۴ منتظر، عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام تلقی می کند و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می آورد، او هر لحظه منتظر است تا ندای امام (ع) در جهان طنین انداز گردیده و مردم را برای پیوستن به حق فرا خواند.

۱۶۵ منتظر حقیقی تلاش می کند تا در عصر غیبت پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند. مراجعه عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت از جمله دستورهای امام زمان (عج) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند.

۱۶۶ شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی، آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان به هنگام ظهور، آشنایی با صفات و ویژگی های ایشان در سخنان معصومین (ع) از عوامل مؤثر در معرفت و محبت نسبت به امام زمان (عج) و از بین رفتن تردیدهاست. پیامبر و امامان از والدین برای مؤمنان مهربان ترند، پس کسی که این معرفت را به دست آورده باشد، محبت بیشتری نسبت به پیامبر و امام دارد.

۱۶۷ الف) گذشته سرخ: اعتقاد به عاشورا و آمادگی برای ایثار و شهادت

ب) آینده سبز: انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت جهان در زیر پرچم امام عصر (عج)

۱۶۸ در امانت خیانت نکنند - پاکدامن باشند - اهل دشنام و کلمات زشت نباشند - ظلم و ستم و خونریزی نکنند - ساده زیست باشند - لباس‌های فاخر نپوشند - به یتیمان ستم نکنند - شراب ننوشند.

۱۶۹ خیر، زیرا کسانی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کنند و در نبرد حق‌طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشند، در روز ظهور و به دلیل عدم آمادگی، مانند قوم موسی (ع) به امام مهدی خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم».

۱۷۰ کسانی که قبل از ظهور تمرین کرده و در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، خصائلی چون شجاعت، عزت نفس و بلند همتی را در خود پرورانده باشند.

۱۷۱ ولایت معنوی: ایشان که به اذن خداوند از اعمال انسان‌ها آگاه است، به صورت‌های مختلف افراد مستعد و به‌ویژه شیعیان و محبان خویش را از امدادهای معنوی در جهت رشد و تعالی روحی برخوردار می‌سازند.

۱۷۲ مرحله اول امامت حضرت ولیعصر (عج) که از سال ۲۶۰ پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) آغاز شده بود، تا سال ۳۲۹ طول کشیده است. این دوران، غیبت صغری نامیده می‌شود؛ یعنی دوره‌ای که امام عصر (عج) از طریق نواب خاص خود با شیعیان ارتباط داشتند.

۱۷۳ به سبب قدرشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جای آن حضرت، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد، تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد. آخرین حجت الهی تا فراهم شدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان هستند و تا زمانی که جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود ایشان را پیدا کند، این غیبت تداوم دارد.

۱۷۴ ایشان تنها از نظرها غایب‌اند و غیبت در مقابل ظهور است، نه حضور. امام را غایب نامیده‌اند، زیرا ایشان از نظرها غایب است؛ نه این که در جامعه حضور ندارد ایشان چون خورشید عالم‌تاب انوار هدایت و رهبری خود را بر عالمیان و به‌خصوص بر شیعیان می‌تاباند. به عبارت دیگر، این انسان‌ها هستند که امام را نمی‌بینند، نه این که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشد.

۱۷۵ ایشان تنها از نظرها غایب‌اند و غیبت در مقابل ظهور است، نه حضور. امام را غایب نامیده‌اند، زیرا ایشان از نظرها غایب است؛ نه این که در جامعه حضور ندارد ایشان چون خورشید عالم‌تاب انوار هدایت و رهبری خود را بر عالمیان و به‌خصوص بر شیعیان می‌تاباند. به عبارت دیگر، این انسان‌ها هستند که امام را نمی‌بینند، نه این که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشد.

۱۷۶ ایشان تنها از نظرها غایب‌اند و غیبت در مقابل ظهور است، نه حضور. امام را غایب نامیده‌اند، زیرا ایشان از نظرها غایب است؛ نه این که در جامعه حضور ندارد ایشان چون خورشید عالم‌تاب انوار هدایت و رهبری خود را بر عالمیان و به‌خصوص بر شیعیان می‌تاباند. به عبارت دیگر، این انسان‌ها هستند که امام را نمی‌بینند، نه این که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشد.

۱۷۷ در این دوره نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام است و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین. لذا این بهره‌مندی منحصر به ولایت معنوی می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن ایشان در بین مردم نیست. ایشان به اذن خداوند از احوال مردم آگاه هستند و افراد مستعد و به‌ویژه شیعیان را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازند.

جواب دیگر: دوره غیبت به معنای عدم امامت امام عصر (عج) نیست؛ بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است. اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند، همانطور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌یابند.

۱۷۸ مرحله اول امامت حضرت ولیعصر (عج) که از سال ۲۶۰ و پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) آغاز شده و تا سال ۳۲۹ طول کشیده است، غیبت صغری نامیده می‌شود. یعنی دوره‌ای که امام عصر (عج) از طریق نواب خاص با شیعیان ارتباط داشتند.

۱۷۹ پیامبر اکرم (ص)، درباره دوازده جانشین خود با مردم سخن گفته بود همچنین امام علی (ع) و سایر امامان نیز از آن حضرت و مأموریت ایشان یاد کرده بودند. به همین دلیل، حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند مهدی موعود را به محض تولد، به قتل برسانند از این رو خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد.

۱۸۰ امام را از آن جهت غایب نامیده‌اند که ایشان از نظرها غایب است؛ نه اینکه در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، این انسان‌ها هستند که امام را نمی‌بینند؛ نه اینکه ایشان در بین مردم حضور نداشته باشد و از وضع ما بی‌خبر باشد.

۱۸۱ در این دوره نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام فراهم است و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین. لذا بهره‌مندی از ایشان منحصر به ولایت معنوی می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن ایشان در بین مردم نیست. ایشان به اذن خداوند از احوال مردم آگاه است و افراد مستعد و به‌ویژه شیعیان را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد.

۱۸۲ ۱- حفظ فرزندش از گزند خلفای عباسی ۲- معرفی ایشان به عنوان امام بعد از خود به یاران نزدیک و مورد اعتماد

۱۸۳ قدرشناسی و ناسپاسی مردم و در خطر بودن جان آن حضرت

۱۸۴ این غیبت آنقدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند (ایشان تا فراهم آمدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان هستند)

۱۸۵ هدایت باطنی افراد - حل بعضی از مشکلات علمی علما - خبر دادن از پاره‌ای رویدادها - دستگیری از درماندگان - دعا برای مؤمنان - شفای بیماران

- ۱۸۶ امام عصر (عج) از طریق ایشان با پیروان خود در ارتباط بود و آنان را رهبری می‌کرد.
- ۱۸۷ خورشید پشت ابر
- ۱۸۸ در روز جمعه، نیمه شعبان ۲۵۵ هجری قمری در شهر سامرا متولد شدند.
- ۱۸۹ امام حسن عسکری علیه‌السلام در این مدت، ایشان را از گزند حاکمان عباسی که تصمیم به قتل وی داشتند، حفظ نمود و با آنکه در محاصره نیروها و جاسوسان حاکمان بود، ایشان را به بعضی از یاران نزدیک و مورد اعتماد خود نشان می‌داد و به عنوان امام بعد از خود معرفی می‌کرد.
- ۱۹۰ غیبت حضرت مهدی (عج) که از سال ۲۶۰ تا ۳۲۹ هجری قمری طول کشید، غیبت صغری نامیده می‌شود. امام در این دوره، با اینکه زندگی مخفی داشت اما از طریق چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود.
- ۱۹۱ ۳۲۹ - ۲۶۰
- ۱۹۲ حضرت مهدی (عج) در طول غیبت صغری از طریق چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود و آنان را رهبری می‌کرد. این چهار شخصیت بزرگوار به نواب اربعه یا نواب خاص معروف‌اند.
- ۱۹۳ شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب، امام عصر علیه‌السلام برای ایشان نامه‌ای نوشت و فرمود به فرمان خداوند پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم غیبت آغاز می‌شود.
- ۱۹۴ سال ۳۲۹ هجری قمری
- ۱۹۵ پدران امت
- ۱۹۶ هدایت - امامت
- ۱۹۷ حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند و عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی‌کردند و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی‌دادند.
- ۱۹۸ بنی‌عباس - دهم - یازدهم
- ۱۹۹ حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند مهدی موعود (عج) را به محض تولد به قتل برسانند از این رو خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد.
- ۲۰۰ ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه
- ۲۰۱ این غیبت تا زمانی ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کنند.
- ۲۰۲ ابتدا باید توجه کنیم که امام را از آن جهت غایب نامیده‌اند که ایشان از نظرها غایب است نه اینکه در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، ما انسان‌ها هستیم که امام را نمی‌بینیم نه اینکه ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی‌خبر است.
- ۲۰۳ غایب بودن - کاهش
- ۲۰۴ ولایت معنوی
- ۲۰۵ ایشان به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است، افراد مستعد و به‌ویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد.
- ۲۰۶ هدایت باطنی افراد، حل بعضی از مشکلات علمی علما، خبر دادن از پاره‌ای رویدادها، دستگیری از درماندگان و دعا برای مؤمنان نمونه‌هایی از یاری‌رسانی‌های آن حضرت است.
- ۲۰۷ می‌فرمایند: منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند انتظار فرج است.
- ۲۰۸ انتظار فرج
- ۲۰۹ دعا برای امام عصر علیه‌السلام
- ۲۱۰ در انتظار ظهور بودن، خود از برترین اعمال عصر غیبت است زیرا فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود. لازمه این انتظار دعا برای ظهور امام عصر علیه‌السلام است.
- ۲۱۱ جوانان - ۲۶۳
- ۲۱۲ ۳۱۳ - بدر - باقر (علیه‌السلام) - ۵۰
- ۲۱۳ (۱) گذشته سرخ، اعتقاد به عاشورا و آمادگی برای شهادت و ایثار
(۲) آینده سبز، انتظار برای سرنوشتی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام زمان (عج)
- ۲۱۴ خیر. کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، در روز ظهور به علت عدم آمادگی مانند قوم موسی علیه‌السلام به امام مهدی (عج) خواهد گفت: تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم.

- ۲۱۵) منتظر، عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری اما، تلقی می‌کند و خود را سربازی یاری آن حضرت به حساب می‌آورد. او هر لحظه منتظر است ندای امام علیه‌السلام در جهان طنین‌انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند.
- ۲۱۶) کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل در جبهه حق، حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک دامن را در خود پرورانده باشند.
- ۲۱۷) پیروی از فرمان‌های امام عصر علیه‌السلام
- ۲۱۸) حکومت اسلامی - ستمگر
- ۲۱۹) منتظر حقیقی تلاش می‌کند که در عصر غیبت پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند.
- مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت از جمله دستورات امام زمان علیه‌السلام است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند.
- ۲۲۰) مرگ بدون شناخت امام زمان خود
- ۲۲۱) می‌فرمایند: بزرگ‌ترین مردم در ایمان و یقین، کسانی‌اند که در روزگاران آینده زندگی می‌کنند، آنان پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین علیه‌السلام و تفکر در آن‌ها ایمان می‌آورند.
- ۲۲۲) پذیرش ولایت و محبت امام عصر (عج)
- ۲۲۳) ضرورت تقویت معرفت و محبت بدان جهت است که عصر غیبت، عصر دودلی‌ها و تردیدهاست. در این دوره فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند و بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند. مؤمن حقیقی با افزایش معرفت خود، تردیدها را کنار می‌زند و با یقین برای فردای روشن آماده می‌شود.
- ۲۲۴) هرکسی دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر (عج) را بپذیرد.
- ۲۲۵) پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان‌ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورده‌اند محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند.
- ضرورت تقویت معرفت و محبت بدان جهت است که عصر غیبت، عصر دودلی‌ها و شک و تردیدهاست. در این دوره فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند و بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند. مؤمن حقیقی با افزایش معرفت خود، تردیدها را کنار می‌زند و با یقین برای فردای روشن آماده می‌شود.
- ۲۲۶) اول، اینکه پیروان آن حضرت از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می‌یابند و می‌دانند که ایشان از حال مسلمانان آگاه‌اند و از فداکاری‌ها و مجاهدت مؤمنان اصلاح دارند و از سوی دیگر آنان می‌توانند خواسته‌های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای رضایت ایشان تلاش کنند.
- دوم، اینکه جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت‌های امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد.
- ۲۲۷) ما مسلمانان نیز مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخرالزمان منجی انسان‌ها، ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند. این منجی، امام مهدی (عج) است که از نسل پیامبر اکرم (ص) می‌باشد.
- ۲۲۸) در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام مهدی (عج) از نسل پیامبر (ص) و حضرت فاطمه (س) است، البته آنان معتقدند که امام مهدی (عج) هنوز به دنیا نیامده است.
- ۲۲۹) الهی بودن پایان تاریخ - ولی خدا
- ۲۳۰) آنان اعلام می‌کنند که گرچه مستکبران نمی‌خواهند اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد.
- ۲۳۱) حکومتی که امام عصر (عج) تشکیل می‌دهد و جامعه‌ای که می‌سازد، همان حکومت و جامعه‌ای است که آرمان پیامبران الهی بوده و در طول تاریخ برای تحقق آن مبارزه کرده‌اند و بسیاری از انبیا و اولیا و زنان و مردان آزاده جهان در راه آن به شهادت رسیده‌اند. به عبارت دیگر با تشکیل حکومت امام عصر (عج) همه اهداف انبیا تحقق می‌یابد.
- ۲۳۲) امام زمان علیه‌السلام زمانی ظهور می‌کنند که مردم جهان از همه مکتب‌های غیرالهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده‌اند و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده‌اند، دل‌های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده است. بیشتر مردم که ندای امام و طرفداران ایشان را می‌شنوند با شوق به سوی امام می‌شتابند.
- ۲۳۳) (۱) عدالت گستری
(۲) آبادانی
(۳) شکوفایی عقل و علم
(۴) امنیت کامل
(۵) فراهم شدن زمینه رشد و کمال
- ۲۳۴) پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «با ظهور اما عصر (عج) خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد از اینکه از ظلم و جور پر شده باشد، در جامعه مهدوی، قطب مرفه و قطب فقیر، طبقه مستکبر و طبقه مستضعف وجود ندارد.

در جامعه مهدوی خبری از فقر و بینوایی نیست. حس تعاون و یاری دادن به یکدیگر در همه جا دیده می شود. مردم تا آنجا نسبت به یکدیگر اطمینان دارند که اجازه پرداخت از اموال شخصی خود را به دیگری می دهند.

۲۳۵ این دوران، زمان کامل شدن عقل های آدمیان است و با توجه و لطف ویژه ای که امام زمان علیه السلام به همه انسان ها می کند عقل آنان کامل می شود.

۲۳۶ برکت و آبادانی، همه سرزمین را فرا می گیرد. برای مثال، اگر کسی سرزمین های بین عراق و شام را که بسیاری از قسمت های آن در حال حاضر کویری است ببیند، همه را سرسبز و خرم خواهد یافت.

۲۳۷ از همه اهداف مهم تر اینکه در جامعه مهدوی زمینه های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. انسان ها بهتر می توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیر خواه دیگران باشند، بدین ترتیب انسان ها به هدفی که خدا در خلقت برای آنها تعیین کرده، بهتر و آسان تر می رسند.

۲۳۸ در آن دوران اگر کسی از شرق و یا غرب عالم، شب یا روز، زن یا مرد و به تنهایی به سمت دیگر حرکت کند، احساس ناامنی و ترس نمی کند، از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نیست.

۲۳۹ مستضعفان و مؤمنانی که عمل صالح انجام داده و جزو انسان های نیکوکار هستند و بندگان شایسته خداوند

۲۴۰ شخص منتظر را امیدوار به آینده و در عین حال مقاوم و تلاشگر بار می آورد. انتظار مانع یأس و ناامیدی و تنبلی و سستی در فرد منتظر شده و باعث می شود که خود را به معیارهایی که در انتظار آنهاست مجهز نموده و در آن راستا تمرین کند.

۲۴۱ یعنی شخصی که منتظر موعود و مصلح جهانی است ابتدا باید از خود شروع کند و با انجام اعمال صالح خود و دیگران را برای آمدن موعود و اصلاح جامعه جهانی آماده نماید تا زمینه ظهور فراهم شود.

۲۴۲ امام علی علیه السلام فرمودند: امام با این شرط با آنها تبعیت می کند که در امانت خیانت نکنند، پاک دامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خون ریزی نکنند، به خانه ای هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار ندهند، ساده زیست باشند و بر مرکب های گران قیمت سوار نشوند، لباس های فاخر نپوشند، به حقوق مردم تجاوز نکنند، به یتیمان ستم نکنند، دنبال شهوت رانی نباشند، شراب ننوشند، به پیمان خود عمل کنند و ثروت و مال را احتکار نکنند و در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند.

۲۴۳ گذشته سرخ - گذشته سرخ

۲۴۴

الف نادرست - به آماده کردن خود و جامعه برای ظهور، اشاره دارد.

ب نادرست. خداوند این وعده ها را منتی بر سر مستضعفان اعلام می دارد.

پ نادرست. آنان معتقدند که امام مهدی (عج) هنوز به دنیا نیامده است.

ت درست

ث نادرست. هسته مرکزی این یاران ۳۱۳ نفر هستند.

۲۴۵

الف نادرست، مردم در عصر غیبت فقط از ولایت معنوی امام عصر (عج) بهره می برند.

ب نادرست، ایشان خود را به خورشید پشت ابر تشبیه کرده اند.

پ نادرست، پیامبر (ص) امام مهدی (عج) را به عنوان آخرین امام و قیام کننده علیه ظلم و برپاکننده عدل در جهان معرفی کرده بودند.

ت درست

ث نادرست، ۶۹ سال

ج نادرست، امامت حضرت مهدی (عج) در سال ۲۶۰ هجری قمری آغاز شد.

۲۴۶

الف خورشید پشت ابر

ب ولایت معنوی ایشان

پ نواب اربعه (نایبان خاص)

ت (۱) ولی الهی (۲) جهانی و عادلانه

ث عدم آمادگی

ج (۱) گذشته سرخ (۲) آینده سبز

چ مکتب های غیر الهی

ح فراهم شدن زمینه رشد و کمال

۲۴۷

الف

خورشید پشت ابر

ب

ولایت معنوی

پ

نواب اربعه (نایبان خاص)

۲۴۸

الف

خورشید پشت ابر

ب

این افراد رابط میان مردم و امام عصر (عج) بودند.

پ

هدایت باطنی افراد - حل بعضی از مشکلات علمی علماء - خبر دادن از پاره‌ای رویدادها - دستگیری از درماندگان - دعا برای مؤمنان

ت

تا فراهم شدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان هستند تا جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت

الهی را پیدا کند.

ث

به سبب قدرشناسی و ناسپاسی مردم و در خطر بودن جان آن حضرت

ج

۱) حفظ فرزندش از گزند خلفای عباسی (۲) معرفی ایشان به عنوان امام بعد از خود به یاران نزدیک و مورد اعتماد

۲۴۹

الف

نادرست

۲۵۰

۱. عدالت‌گستری ۲. آبادانی ۳. شکوفایی عقل و علم ۴. امنیت کامل ۵. فراهم شدن زمینه رشد و کمال

۲۵۱

شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی، آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به‌هنگام ظهور و آشنایی با صفات و ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین (ع).

۲۵۲

درست است که حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس که ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند، عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر

مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی‌کردند، وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی‌دادند.

۲۵۳

آنان معتقدند امام مهدی از نسل پیامبر اکرم (ص) و حضرت فاطمه (س) است، البته آنان معتقدند که امام مهدی (عج) هنوز به دنیا نیامده است. ما شیعیان

معتقدیم که موعود و منجی انسان‌ها دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسگری (ع) است و با توجه خاص خداوند، به حیات خود ادامه می‌دهد تا زمان ظهور به اذن

خداوند.

۲۵۴

همه آنان معتقدند که یک رهبر و ولی تعیین‌شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و یک حکومت عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد.

۲۵۵

الف) تحول جهانی - تمدن اسلامی

ب) ۳۱۳ - بدر - تعدادی - جوانان

۲۵۶

احوال انسان‌ها - مستعد

۲۵۷

مسلمانان - جامعه انسانی - ظهور - بهره‌مندی کامل

۲۵۸

آنها را پیشوایان مردم و وارثان زمین قرار می‌دهد.

۲۵۹

بندگان شایسته خداوند یا (حق‌طلبان، نیکوکاران و مؤمنان صالح)

۲۶۰

آنان خودشان وضع خود را تغییر دهند.

۲۶۱

رفتار و اعمال اختیاری خود مردم

۲۶۲

آن نعمت را از آنان سلب می‌کنند و مردم از آن نعمت بی‌بهره می‌شوند.

۲۶۳

رفتار و اعمال خود مردم آن جامعه

۲۶۴

وعده به ارث بردن زمین

۲۶۵

مؤمنانی که عمل صالح انجام می‌دهند.

۲۶۶

۱) جانشینی خدا در زمین

۲) استقرار دین حق که بر ایشان پسندیده است

۳) تبدیل بیم و ترسشان به امنیت

۲۶۷

تحقق عبادت و پرستش الهی و عدم شرک‌ورزی نسبت به خدا

۲۶۸

آن الارض یرثها عبادی الصالحون

زمین را بندگان شایسته من به ارث می‌برند.

۲۶۹

الف درباره آینده زندگی انسان‌ها در زمین. (آینده جهان از دیدگاه قرآن)

ب کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام می‌دهند. (مؤمنان صالح)

پ ۱. جانشینی مؤمنان صالح بر روی زمین

۲. استقرار دین حق در پایان تاریخ

۳. تبدیل ترس و ناامنی به امنیت در آینده جهان

ت هدف، پرستش خدای یگانه و دوری از شرک است.

۲۷۰

الف ما می‌خواهیم بر کسانی که در زمین به استضعاف کشیده شده‌اند، منت نهیم و آنان را پیشوا گردانیم و آنان را وارثان (زمین) کنیم.

ب آینده جهان از دیدگاه قرآن (آینده زندگی انسان‌ها در زمین)

پ ۱. نجعلهم ائمه (آنان را پیشوایان زمین گردانیم)

۲. نجعلهم الوارثین (آنان را وارثان زمین گردانیم)

ت به استضعاف کشیده‌شدگان (مستضعفین)

۲۷۱ ۱- در زمین جانشین می‌شوند و دینشان مستقر می‌شود و ترسشان تبدیل به امنیت می‌گردد.

۲- در زمین پیشوا می‌شوند و وارثان (زمین) خواهند بود.

۳- وارث زمین می‌شوند.

۴- در زمین مستقر می‌شود.

۲۷۲ ۱- آن نعمت را از دست می‌دهند.

۲- تغییری است در خود که افراد همان جامعه آن را به وجود می‌آورند.

۲۷۳ خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی‌دهد مگر آنکه آنها، خود وضع خود را تغییر دهند.

۲۷۴ ولایت معنوی و غیبی

۲۷۵ گزینه ۱

۲۷۶ روز ظهور حضرت مهدی (عج)

۲۷۷ حجت خداوند در میان مردم حضور دارند، از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کنند و به نقاط مختلف می‌رود، سخن مردم را می‌شنود و بر جماعت مردم سلام می‌کند، تا اینکه زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می‌رسد. آن روز روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.

۲۷۸ ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.

۲۷۹ ۱- مطالعه تاریخ زندگانی و سرگذشت ایشان

۲- مطالعه و تفکر در سخنان آن امام

۳- شناخت خدا؛ چرا که با شناخت حقیقی خداوند، می‌توانیم انسان‌های راستین یعنی امامان (ع) را بشناسیم؛ زیرا آنان آیینه تمام‌نمای صفات خداوندی هستند.

۴- آشنایی با شیوه حکومت‌داری امام عصر (عج) به هنگام ظهور